

esperanto usa

1996(2)

The ELNA Newsletter: News of the Language Problem and Esperanto as the solution

In This Issue:

ELNA Jarkongreso	1
Esperanto, Passport to the Whole World	1
Teksto de la Prelego de la Nova Prezidanto	7
The 15-lesson Videotape Course in Basic Esperanto	11
Manifesto de Prago de la Movado por la Internacia Lingvo Esperanto	12
Seen on the Internet	14
Aŭtuna Renkontiĝo	15
Kaj niaj regulaj rubrikoj	
De la redaktoro	2
Newsbriefs	3
Leteroj al la Redaktoro	4
Regionaj Raportoj	5
Anoncoj	6
Volas Korespondi	6
Recenzoj	9
Language in the News	10

ELNA Jarkongreso

Dum 13-15 julio okazis la 44a ELNA Jarkongreso en Detroit, Michigan.

Multajn gravajn temojn oni trakis—ekzemple, tiujn malfacilecojn, kiujn blinduloj frontas, se ili volas lerni Esperanton. Ankaŭ multajn malpli gravajn temojn—ekzemple, ludado de ŝako kaj aliaj ludoj Esperante.

La rezulton de la voĉdono de la membraro Sherry WELLS anoncis. Per 266 validaj balotoj ni elektis prezidanton David WOLFF, vicprezidanton Derek ROFF, kaj novajn estraranojn Steven BELANT, D. Gary GRADY, kaj Doroteo HOLLAND (ŝi reelektiĝis).

La nova prezidanto prelegis pri siaj kialoj kaj pri siaj pensoj kiel ni atingos ilin. Vi trovos ĉi-numere la tekston de tiu prelego.

La atingo-premiojn por lokaj grupoj oni prezentis. Notindaj inter la gajnintoj estis Esperanto-Societo de Washington, Florida Esperanto-Ligo, kaj la Esperanto-Societo de Novjorko, kiuj gajnis almenaŭ du premiojn.

Preskaŭ ĉiuj ĉeestis la montradon de la dekkvinminuta ekzemplero de la nova videobenda kurso. Edvenon GROBE (verkanton), Lusi-on HARMON (produktanton) kaj ĉiujn ludantojn la spektantoj laŭdis forte. Ankaŭ pri tio, vi trovos du artikolojn ĉi-numere.

Esperanto, Passport to the Whole World

by Lusi Harmon

For five years now ELNA has planned to prepare a course in Esperanto for television. Recently the planning firmed up, the text was written, rewritten, re-written and polished; and everything is now ready (except for the money) to push ahead with the project.

Esperanto, Pasporto Al La Tuta Mondo will be suitable for educational or cable television and is directed to adults, including students at the high school and university level. It consists of 15 half-hour lessons, using the direct method of language teaching so that the same tapes may be used anywhere in the world.

We want the lessons to have a sort of timeless quality, so that they may be used unchanged for many years. We want the lessons to have a continuing story line, which will hold the interest of the students. And—we want the lessons to be amusing.

The main actors are the six members of the Bonvolo family. Georgo, a Greek philosopher; Filiso, a classic ballerina; Roberto, a professional long-distance runner; Jolando, a race-track jockey; Heleno, an avant garde sculptress; and Donald, an adolescent but genius-level British-style judge. The family members wear unusual costumes, and act in original and unusual ways. They are, after all, characters which we

Continued on page 11

De la redaktoro...

Estas multaj kialoj por lerni Esperanton, etendante sin trans ĉiuj niveloj de idealismo ekde la plej sindona ĝis la plej malsindona. Malgraŭ la multaj sindonaj kialoj por lerni Esperanton, laŭ mi la plej bonaj kialoj estas la malsindonaj.

Mi kredas tiel ĉar la lernado de Esperanto ne estas eta tasko. Jes, la tasko estas pli malgranda ol la lernado de iu nacia lingvo, sed ne eta. Ĝi postulas sufiĉan motivon por peni kaj penadi dum la semajnoj kaj monatoj bezonataj por fariĝi kapabla kaj poste lerta. Tiu motivo devas veni de io. La plej fidinda fonto de tiu motivo estas la interne sentita mem-avantaĝo de la lernanto.

Facilas motivi iun por fari ion unufoje per malsindonaj kialoj. Multaj personoj penus plenumi tasketon (per sufiĉa instigo, eĉ taskegon) nur por sento de kontenteco. Sed lernado de Esperanto postulas tutan serion da tasketoj. Oni ne povas fari ilin per unuopa penego. La speco de motivo necesa por lerni lingvon preskaŭ devas veni interne.

Laŭ mi, tio implicas ĉiun parton de la Esperanta movado. Ĝi sugestas ĉi tiun publikan vizaĝon: personoj uzantaj la lingvon por antaŭenigi siajn proprajn celojn. Ĝi sugestas, ke ni forturnu nin (en niaj publikaj reklamoj) for de la "imagu se" fantomo de mondo, kie Esperanto vere estas dua lingvo por ĉiuj.

Speciale, al mi ĝi sugestas, ke oni plej bone helpas la Esperantan movadon per io, kio helpas Esperantistojn.

Evidente mi ne estas la unua persono, kiu ekkomprenis tion. La delegitaro estas fortega ekzemplo de tiu ideo. Sed la metodo de ĝia laboro (por unuopaj personoj laŭ unuopaj petoj) provizas limigitan levilon.

La plej klara esprimo de tiu ideo estas, ke unu Esperantisto produkti kaj provizu valoran verkaĵon nur en Esperanto. La grandaj originalaj verkaĵoj de Esperanta literaturo estas perfektaj ekzemploj. Mi dezirus, ke la ideo puŝiĝu preter literaturo en sciencan, teknologian, komercon--en ĉiun fakon kaj kampon de homa penado.

Produkti vere valoran verkaĵon kaj poste provizi ĝin nur al la Esperanta komunumo estas, kompreneble, sindona agado: ĝi malpermesas al la kreanto multajn el la rekompencoj kiujn li aŭ ŝi alie ricevus. Sed eble ĝi estas unu de la pli verŝajnaj specoj de sindoneco--ĝi pli proksimas unuan penegon ol serion de penetoj.

Mi mem jam donis malmulton al la Esperanta movado ĝis nun. Redaktorado de ĉi tiu novaĵletero, se mi sukcesos, estos komenco. Tamen, ne decus, ke mi voku al aliuloj, ke ili faru grandan donacon al la Esperanta movado. Sed, se vi sentas interne inklinon por fari tian donacon, permesu, ke mi sugestu, ke vi konsideru donacon ĉi-forme: uzinda verkaĵo havebla nur en Esperanto. Verkaĵo, kiu estas unu plu malsindona kialo por ke iu lernu Esperanton.

Philip Brewer, redaktoro

Address for information on the organization, memberships and the international language Esperanto:
Esperanto League for North America
PO Box 1129
El Cerrito, CA 94530

Telephone: (510) 653-0998
For info (800) 828-5944
Fax: (510) 653-1468

e-mail: elna@netcom.com

The officers of ELNA are:
Prezidanto: David Wolff,
Vicprezidanto: Derek Roff,
Sekretario: Ellen Eddy,
Kasisto: Douglas Leonard
Estraranoj: Steven Belant, D. Gary Grady,
Dorothy Holland, William Harmon, David
Jordan, Thomas Eccardt, R. Kent Jones
Randy Dean

Address for editorial submissions, letters to the editor, *volas korespondi*, and anoncoj:

Philip Brewer, redaktoro
EsperantoUSA
118 Kenwood Rd #354
Champaign, IL 61821

Telephone (217) 355-0714

e-mail: pbrewer@prairienet.org

Correspondence will be assumed to be for publication unless otherwise marked. We will take due care with all submissions, but cannot be responsible for lost items. We encourage disposable submissions. Material that you want returned should be clearly marked and must come with a self-addressed envelope with adequate postage.

Address for submissions for
Newsbriefs
or
Language in the News
Mark Lambert, contributing editor
3501 University Ave.
Des Moines, IA 50311
e-mail: 2080361@mcimail.com

The editor gratefully acknowledges Peter Hull who created the Esperanto-specific characters in the fonts used in
EsperantoUSA.

Newsbriefs

Esperanto in the Media—Mark Lambert, contributing editor

The New York Times recently reported on an international travel club that arranges host homes in other countries for its members. The Times reports that the club is named “Servas—which means ‘serve’ in Esperanto...” [New York Times, March 24, 1996]

In a Los Angeles Times feature article about weighing the decision to have children, Denise Hamilton discussed her thought processes: “How would an infant fit in with our plans to kayak in Tonga, learn Esperanto and write that million-dollar script?” [Los Angeles Times, P. E-3, March 31, 1996]

North American Watch Corporation (based in Lyndhurst, New Jersey) recently changed its name to “Movado Group, Inc.,” according to The Business Wire. The news article quoted company President Efraim Grinberg as saying, “The inclusion in our name of the word Movado, which means ‘always in motion’ in the universal language of Esperanto, symbolizes the company’s dynamism...” The company manufactures a watch with the brand name Movado as well. [Business Wire, Inc., April 8, 1996]

Two Esperantists had a bit of a debate in the letters to the editor page of a major newspaper recently. R. Kent Jones wrote a letter to the editor of the Chicago Tribune suggesting, among other things, that American schools teach Esperanto before English to help students learn English. The Tribune ran a reply from Esperantist Allan Foster a few days later asserting that Esperanto was better used as an introduction to learning foreign languages, but not as an introduction to English, which students already know when they

start school. Of course, the one thing they both agreed upon was that Esperanto should be taught in the public schools. [Chicago Tribune, April 9 and 13, 1996]

The Smithsonian magazine recently gave a free plug of sorts to ELNA. In an article about how Americans have a special interest club for virtually every interest, the magazine said, “Whether it’s the Cookie Cutter Collectors Club, The Esperanto League for North America or the National Association for the Advancement of Perry Mason, each interest has its interest group.” [Smithsonian, April 1995].

Sometimes English speakers use the word “Esperanto” to mean “universally understood,” while other times it is used as if it means “confusing” or “indecipherable.” The Washington Post recently used it in the latter, incorrect sense. In an article about Unabomber suspect Ted Kaczynski, the Post referred to Kaczynski’s mathematical notes as a “baffling Esperanto of symbols and signs.” [The Washington Post, April 7, 1996, p.1]

In retort, The Post then received (and printed) a letter to the editor from Jim Kingdon. Kingdon pointed out the Post reporters’ misuse of the word “Esperanto.” Kingdon’s letter noted that “In fact, studies in which people have learned Esperanto or a natural language have shown that Esperanto is approximately four times easier to learn. The rise of the Internet has produced a modest upswing in interest in Esperanto, as people from diverse nations use the Net to communicate.” [Washington Post, April 18, 1996]

Someone else—none less than

a U.S. Congressman— recently used the term “Esperanto” in a more positive sense, meaning “universal language.” Congressman Ed Markey of Massachusetts recently stated an interview that the “phone, cable, wireless and satellite industries are all moving to digital technology. Digital technology is the equivalent of ‘technological Esperanto.’” [Electronic Engineering Times, P.1, March 25, 1996]

The Austin (Texas) American-Statesman recently wrote about language learning sites on the World Wide Web. In a feature article in the business section, the newspaper noted that the “Travlang” page offers translations of travel terms in many languages, including Esperanto! Travlang’s web site address: www.travlang.com/languages/ [Austin American-Statesman, P. D1, April 13, 1996]

The items in this column were collected by Newsbriefs columnist Mark Lambert. It’s impossible for me to see, hear, or read every mention of Esperanto in the media, so I need your help. I encourage ELNA members to submit to this column any mention of Esperanto on TV, radio, magazines and newspapers. You will get credited in this column for submitting an item. Please send clippings or info about Esperanto in the media to:

Mark Lambert, 3501 University Ave., Des Moines, IA 50311
e-mail: 2080361@mcimail.com

Leteroj al la redaktoro

Mi notas, ke en la artikolo pri Kubo oni parolas malĝuste kaj maljuste pri "blokado," kiu temas pri uzo de militŝipoj por bari komercon. Neniam estis Usona blokado de Kubo, sed nur embargo, kia la longdaŭra embargo de la Arabaj ŝtatoj kontraŭ Israelo. Ĝis nun neniu blokis komercon inter Kubo kaj la ne-Usona plejparto de la mondo, kaj Usonaj provoj konvinki aliajn ne komerci, plene fiaskadas. Certe utilus al Kubo povi aliri la grandan Usonan merkaton, sed absolute ne mankas multegaj komercaj ligoj inter Kubo kaj Eŭropo, Latin-Ameriko, kaj aliaj. Oni ne povas kulpigi Usonon por ĉiuj malbonaj aspektoj de la vivo en Kubo. (Mi mem ne favoras la embargon, sed kulpigi la embargon kiel fondo de Kuba mizero estas neracia kaj nur preteksta.)

— Bruce A SHERWOOD
<bas+@andrew.cmu.edu>

Mi estas albana esperantistino, kaj pere de ĉi tiu letero mi deziras informi pri la bonkora ago de la geedzoj Grace kaj John Goodhand el Toledo (OH), kiuj sukcesigis mian partoprenon en la 81-a UK en Prago. La supre menciitaj gesinjoroj pagis ĉiujn miajn elspezojn. Mi deziras danki ankaŭ gesinjorojn Lucille kaj William Harmon el Oakland (CA), reprezentantoj de "Esperanto-Vojaĝservo", pro la zorgo kaj serioza organizo de la enurbaj ekskursoj dum la UK.

Kiel sekvo de la politikaj kondiĉoj, la ekonomia situacio en nia lando estas tre malfacila. Albanio estas la plej malriĉa lando

en Eŭropo, kaj necesis la nobla helpo de usonaj gesamideanoj por ke realiĝu mia revo: partopreno en UK. Dankon pro ĉio!

—Adelina MUĈO
Ruga "Thanas Ziko" nr. 56
Tirana
ALBANIO

Pere de tiuj ĉi linioj ni volas esprimi niajn dankojn al la organizintoj de la E-ekskurso tra Rumanio, dum kiu oni vizitis ankaŭ nin. Estis por ni pli ol plezuro—estis honoro havi en nia modesta hejmo gastojn el 10 landoj. Ni sincere esperas revidi vin.

Paulina kaj Gheorghe ONET
Calatele - Rumanio

News, from page 10

According to an article in the July 30, 1996 "Juneau EMPIRE", U.S.C.G. Marine Safety Officer Lindsay Dew "said today the drills went 'very poorly,' explaining that during the first drill he notified a crew member that a fire had broken out in the ship's pantry. "The woman, who spoke good English, did not know how to contact the bridge to report the fire or where any fire alarm boxes were located, he said.

"Dew flagged down another crew member, who reported the fire to the bridge, but because both the crew member and the bridge crew had heavy accents and were from different European countries, the wrong location was reported."

There's no evidence that language problems played a role in the actual fire on Saturday; on the other hand, members of Juneau's extensive Filipino community were called in to help with translation as

the injured crew members were treated for smoke inhalation at the hospital. [Submitted by George Partlow.]

Please send clippings or summaries of "News of the World Language Problem" to columnist Mark Lambert, 3501 University Ave., Des Moines, IA 50311, e-mail: 2080361@mcimail.com. Dankon!

Jameson, from page 9

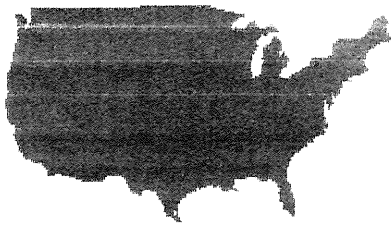
commended for the skill with which he counterbalances these two points of view, making us understand the practical and admire the idealistic all at the same time.

Perhaps one of the most interesting features of the novel is the pattern of sociological imagery, almost mirror-like in structure and effect, with which Dr. Zaft describes the hostility that

Esperanto has suffered through the brief century-plus of its history. The disapproval and rejection which the young Esperantists of Cardiff Elementary School encounter in their contacts with teachers and administrators provide just one more example, but occurring at a less catastrophic social scale, of the brutal kind of linguistic and cultural intolerance which Hitler and Stalin, among others, displayed toward European Esperantists.

As a resident of Arizona, familiar with the history of the Hopi, Navaho, Apache, Pima, Maricopa, Papago and other native peoples of my state, I could not avoid thinking, as I read the novel, of the years when the children of these indigenous races, placed by force in off-reservation schools controlled by white administrators and teachers, were forbidden by

continued on page 5

Regionaj Raportoj

Illinois En Chicago, la 15an de julio s-ro David CARRAS prezentis Esperanton al 20 geknaboj 10-14 jaraĝaj. Eblas Esperanto-klubo.

En Detroit nia s-ro Brian GAY partoprenis la ELNA-Kongreson.

F-ino Eva GROSSE-SIESTRUP preparas sin instrui tuttagan klason por komencantoj en sudega Ĉikago, sabate, la 27an de julio. Loko: Pullman Park District, 401 W. 123 St. Oni devas pagi al ŝi honorarion de \$20.

Nova, dua programo nun aperas je kabla kanalo 27. Temas pri la simileco inter Esperanto kaj la metra sistemo.

California The *Martinez News-Gazette* published a front-page article headlined "One World, One Language is Resident's Dream" accompanied by a large photo of

Ellen EDDY displaying the trophies awarded to SFERO at the Detroit convention.

The *Santa Barbara News-Press* published a letter from Dorothy HOLLAND written in response to a column by Joan BECK. The letter, which included a phone number and email address for information on local classes and meetings generated six responses.

SFERO ricevis dankleteron pri dono al Blinda Kaso. La mono helpis Albanajn okulistojn per "transdono de kono, ĝisdatigo de operaciaj teknikoj kaj pli modernaj instrumentoj."

Indiana The *Record-Herald and Indianola Tribute* published an OP-ED piece by Darlene EVANS headlined "Esperanto bridges gaps in world communication." The article included ELNA's 800 number.

Massachusetts The *Beacon* published an article headlined "Esperanto devised as a tool to foster world peace" accompanied by a photo of the new ELNA president David Wolff holding up a copy of *Heroldo de Esperanto*. The article included ELNA's 800 number.

New Hampshire The *Sunday Telegraph* published an article "Words to the Wise" featuring Ann SOMERS and her interest in Esperanto. The article included contact information for ELNA and the Esperanto Society of New England.

Jameson, from page 4

their superiors to speak their native languages, even among themselves, in the privacy of their dormitory rooms. Weeping, as I often have, for these children who were taught to believe that the language of their parents was evil and should be eternally outlawed, I could not avoid reexperiencing this too familiar sadness as I read of the Cardiff school children who were forbidden to use Esperanto on the school grounds. Linguistic intolerance of any kind, whether it occurs in fiction or in fact, is painful to contemplate.

As a piece of pro-Esperanto propaganda, the novel also

functions successfully, making its linguistic, historical and philosophical points with confident but discreet understatement that emits the constant ring of truth. Dr. Zaft does not present his apology for Esperanto with bombastic didacticism that weighs heavily upon the narrative fabric of the novel and stretches it out of novelistic shape. The novel always remains a novel, never becomes a diatribe. Its frequent allusions to Esperanto and direct uses of the language are woven skillfully and gracefully into the narrative flow of the novel in such a way that they seem to emerge there just as organically as any of the other more properly fictional elements of the work.

A final bouquet of compliments should be addressed to the author and his novel for its practical but handsome physical format. Sturdily bound and printed on good-quality paper in an attractive and clearly legible font, the book was designed by fellow Michigan Esperantist Phillip Driscoll. An additional visual value of the book is the virtually total absence of typographical errors.

The reviewer recommends that every American Esperantist buy a copy of Peter Jameson's *Secret Language*, read it, and then donate the copy to a school or public library where it may be encountered by youngsters looking for worthwhile, innovative, thought-inducing reading material.

Anoncoj

Fondaĵo Ivo Lapenna nun povas prezenti al Interret-uzantoj TTT-informpaĝon (WWW-homepage) ĉe jena URL-adreso: www.worldnet.net/~bmasala/FIL/ — kun informoj pri:

1. Verkoj de Ivo Lapenna en Esperanto
2. Biografiaj notoj pri Ivo Lapenna en Esperanto kaj en la angla
3. Fondaĵo Ivo Lapenna.

Pliajn informojn aŭ demandojn vi povas direkti al la e-poŝt-adreso de la Fondaĵo:

lapenna@cybernet.dk

Via redaktoro serĉas volontulojn por provlegi kaj por kontribui-redaktori.

Se vi bone povas kontroli Esperantajn tekstojn, bonvole sciigu nin. La laboro ne estas

granda. Eĉ provlegi nur du paĝojn el ĉiu numero nepre helpus nin.

Ni serĉas ankaŭ kontribui-redaktoron por la rubriko *Regionaj Raportoj*. Ĉu vi volas pli bone koni la tutlandan agadon? Tiu homo rajtas ricevi novaĵleterojn de lokaj grupoj ĉie en Usono. De ili, kaj de aliaj raportoj la volontulo kolektos unu paĝon de la plej interesaj novaĵoj.

Computer Upgrade?

The Central Office needs a new computer. Recently we have received two generous donations (Treasurer Doug Leonard gave us a 386 and Secretary Ellen Eddy gave us a Macintosh Portable) but neither of these is fast enough to deal with several important tasks. Most important is my current inability to access WorldWideWeb pages which contain any graphics: my current computer tends to crash

all too often! And we are unable to utilize our scanner beyond basic functions for want of memory and speed. So if **you** have a fast Macintosh, 486 or Pentium which you can afford to donate to the ELNA Central Office, we would greatly appreciate it, and you could get a tax write-off! We would also be grateful for any donations of money to be invested in new equipment if no computer is donated.

Anonceto: Tiu kiu povas kaj volas skribi du-kvar-paĝan artikolon pri la temo *Kial mi estas esperantisto* aŭ *Miaj travivaĵoj en Esperantio*, por esti ero de artikolara libro, kies aŭtoroj estos esperantistoj el ĉirkaŭ 40 landoj, bonvolu skribi al: Pekim VAZ, C.P. 182, BR-66017-970 Belém (PA) Brazilo.

Volas Korespondi

Anuška PETROVA, ul. Otec Paisij 9, BG-8000 Burgas, Bulgario. 30-jara bulgarino (turism-agento) serĉas okcidentmondan korespondanton geedziĝcele. Flua parolanto de Esperanto kaj lernanto de la angla. Ŝatas vojaĝi kaj interŝanĝi ideojn kun aliaj personoj.

Luiz DUARTE, C.P. 163, BR-

20001-970 Rio de Janeiro, Brazilo. 32-jara oficisto deziras korespondi pri ĉiuj temoj kun usonaj geesperantistoj.

Mampasi Sunda, C.P. 1925, Luanda, Angolo, 30-jara fraŭlo, serĉas E-korespondantojn en Usono. Interesoj: ekonomiko, religio, turismo, vojaĝoj, lingvoj, klasika muziko.

Igor SAZONENKO, ul. Mira 24-71, BY-210009 Vitebsk, Bjelorusio, 26-jara kuracisto. Kolektas poŝtkartojn.

Vitalija GELUCEVICIENE, Maujoji 20, Daugai, Litovio, flegistino, deziras korespondi pri medicino kaj geografio.

Teksto de la Prelego de la Nova Prezidanto

Rimedoĵ. Lokaj grupoĵ. Kaj publika informado.

Pri tiuj temoj, mi baldaŭ diros plu. Sed unue mi volas danki multajn personojn.

Unue, mi dankas la Kandidatigan Komitaton. La membroj de tiu komitato sentis min taŭga por esti kandidato, kaj mi esperas plenumi vian fidon.

Mi dankas miajn subtenintojn. Mi nun ŝuldas al vi multon, kaj mi uzos la venontajn tri jarojn por repagi vian konfidon.

Mi speciale dankas al ĉiuj, kiuj voĉdonis por mi. Vi donas al mi grandan honoron—kaj gravan respondecon. Mi esperas ke mi meritos vian fidon... mi laboros forte al tiu celo. Antaŭ kelkaj jaroj, mi komencis trovi kelkajn grizajn harojn sur la kapo, sed mi estas preta gajni plu (**kelkajn** plu!) servante vin.

Ankaŭ, mi dankas tiujn, kiuj ne voĉdonis por mi, kaj provis savi min de laborego ☺. Mi klopodos pritrakti la aferojn de nia Movado kaj de ELNA sufiĉe bone, ke vi tamen feliĉos.

Kaj la balota komitato, kiu havis la tedegan taskon kontroli kaj sumigi centojn da balotiloj, la balota komitato sendube dankas al vi kiuj tute ne voĉdonis.

Mi petas, ke vi ĉiuj kune kun mi, danku al nia eliranta vicprezidanto, Sherry Wells. Sherry laboris dum multaj jaroj por nia Movado, kaj invitis nin ĉi-tien por bonega Kongreso. Ŝia laboro ne estis facila, kaj estis ofte sendanka. Sed Sherry faris ĉion eblan, kaj nun meritas ripozon. Same al la eliranta estrarano, David Richardson, kiu ankaŭ laboris dum multaj jaroj.

Kaj mi certe devas danki mian belan edzinon, Judy, kiu ne ĉeestas. Judy ofte helpas kaj konsilas min, savante min de problemoj kaj helpante la movadon. Ekzemple, Judy montris al mi ke la Universitato de Hartford estus tre bona loko por unusemajna kurso.

Judy ankaŭ redaktis la libron de Dave Richardson. Kaj Judy ankaŭ permesis min kandidatiĝi ☺. Do, kiel en la lastatempa usona elekto, vi elektis unu, kaj ricevas du.

Tri ĉefceloj

Nun ree al mia temo por la tago, kaj por la venontaj tri jaroj: rimedoĵ, lokaj grupoĵ, kaj publika informado.

Saĝa persono foje diris al mi, ke ĉiu persono havas nur limigitan nombron da atento-unuoj, angle attention units. Do, kiel Prezidanto de ELNA, mi volas uzi miajn atento-unuojn zorge, pri nur tiuj celoj, kiuj ŝajnas plej gravaj por nia Movado. Kiel vi scias, mi vidas tri ĉefajn bezonojn de nia Movado, tri kampojn, kiujn iu organizo bezonas sed kie nia organizo ne bone sukcesas. Kaj do tri celoj: rimedoĵ, lokaj grupoĵ, kaj publika informado. Ĉi-tio signifas, ke mi persone speciale elspezos mian tempon kaj atenton al ĉi-tiuj tri celoj. Ĉi-tio ne signifas, ke ni ignoros aliajn aferojn. Certe ni devos klopodi, labori, prizorgi multajn taskojn. Se vi volas pritrakti alian aferon, vi certe rajtas—mi invitas vin. ☺ Aŭ se iu afero estos sufiĉe ĝuebla, ni devos zorge konsideri ĝin. Sed **miaj** atento-unuoj, **mia** laboro, estos al la tri ĉefceloj.

Rimedoĵ

Kio estas la ĉefceloj? Rimedoĵ, lokaj grupoĵ, kaj publika informado.

Pri la unua, ELNA bezonas rimedoĵn—rimedoĵn por reteni la nunajn membrojn, rimedoĵn por allogi novajn, rimedoĵn por antaŭenigi multajn projektojn. Mi petos la estraron starigi Rimedo-Komitaton, kies tasko estos pritrakti ĉi-tiun celon.

ELNA bezonas minimume du specojn de rimedoĵ: rimedoĵ da personoj, kaj rimedoĵ da mono.

Unu el la rimedoĵ, kiun nia Movado nun posedas, estas la personoj, la individuoj, kiuj subtenas kaj nutras ĝin, per tempo

aŭ per mono. Laŭ mia opinio, la estraro de la Movado, kaj speciale la prezidanto de ELNA, devas protekti kaj kreskigi niajn rimedoĵn. Do pri la individuoj kiuj tiel helpas, ni devas iel gardi ilin kontraŭ elbrulo aŭ senkuraĝiĝo, kaj helpi ilin lerni kaj spertiĝi. Mi esperas publike kaj ofte danki kaj rekoni tiujn inter ni kiuj helpas nian Movadon.

La Rimedo-Komitato, aŭ iu respondeculo, ankaŭ svatu voluntulojn kaj projektojn. (Ĉu vi memoras la vorton svati? Ĝi estas unu el la originalaj naŭcent vortoj, kaj signifas sugesti al iu taŭgan edzon aŭ edzinon. Post dek-kvin jaroj en la Movado, mi finfine povas uzi tiun vorton! ☺) Tiu svatklopodo centriĝos ĉe la Landa Talent-Infomujo. Se vi volas helpi iel ajn, plenigu la demandaron pri la Talent-Infomujo kaj ensendu ĝin.

Alia rimedo estas mono. La Rimedo-Komitato pritraktos kaj kunordigos petojn por mono. Kiam mi petis monon por la Richardson libro-projekto, mi eksciis, ke la membroj de ELNA estas tre bonkoraj, kaj ja donacos al inda projekto. Sed ELNA monpetas nur hazarde, kaj perdas sian spertecon post ĉiu projekto. Ni bezonas komitaton per kiu ni pli organize petos monon, kaj interne kaj ekstere, per kiu ni lernos per niaj eraroj kaj ripetos tion, kio sukcesas. Plu mi nur diras jenon. Mi esperas ke la Komitato trovos novajn kaj plaĉajn kialojn por kiuj vi sendos al ELNA vian monon. ☺

Lokaj grupoĵ

La dua ĉefcelo estas lokaj grupoĵ. Lokaj grupoĵ estas la fundamento de nia Movado. Se vi ne dormis dum la Atingo-Premioĵ, vi jam aŭdis miajn opiniojn pri lokaj grupoĵ. Nun ELNA—aŭ pli specife, la Komitato por Lokaj Grupoĵ—devas fari pli por helpi la lokajn grupojn. Ekzemple, kuraĝaj personoj kiuj volas starigi novan

grupon ofte petas informon, ian gvidlibron pri tio, kion fari. Ni ne havas gvidlibron por lokaj grupoj. Mi petos la Komitato por Lokaj Grupoj verki tion. Same, la nunaj grupoj ofte petas inter-grupan bultenon, por interŝanĝi ideojn kaj rezultojn. Tio estus malmultkosta... sed ni bezonos volontulon. Denove, mi ne puŝos specifajn planojn al tiu Komitato sen diskuto, sed mi esperas, ke la lokaj grupoj vidos seriozan agadon—verajn rezultojn—de ELNA dum la venonta jaro.

Publika informado

Rimedo, lokaj grupoj, kaj... 😊
La tria bezono, la tria ĉefcelo estas publika informado. Se ni sidas kaj atendas ĝis ne-Esperantistoj trovos nian Movadon, ni certe bezonos pluan jarcenton por atingi ion ajn. Jen mia pensado—eble revado. Sed konsideru. En Usono vivas pli-malpli ducent kvindek milionoj da personoj. El tiom, kiom interesigis pri Esperanto, se ili sciis pri ĝi?

Kiom volas lerni duan lingvon?

aŭ volas paroli kune kun eksterlandanoj?

aŭ volas instrui lingvon al siaj geknaboj?

aŭ simple ŝatas lerni lingvon nekutiman?

Ĉu eblas, ni diru, unu el ĉiuj mil personoj? Unu persono el mil. Tio ŝajnas ebla al mi. Sed tio signifas, en lando de ducent kvindek milionoj da personoj—tio signifas ducent kvindek mil eblaj Esperantistoj!

La tri ĉefceloj ĉiuj dependas unu je la alia. Por pli da rimedoj aŭ pli fortaj lokaj grupoj, ni bezonas pli da Esperantistoj; por trovi Esperantistojn, ni bezonas pli da publika informado; por pli da informado, ni bezonas pli da rimedoj kaj pli fortajn lokajn grupojn. Do samtempe kun la celoj de rimedoj kaj lokaj grupoj, ni devas

etendiĝi al [membroj de] la granda publiko,

informi al ili, ke Esperanto ankoraŭ vivas,

montri al ili, ke Esperanto estas kvaroble pli facila,

sciigi al ili, ke du milionoj jam parolas ĝin, kaj

pruvi al ili, ke Esperanto estas ne simple lingvo, ĝi estas **aventuro!**

Mi certe ne promesas mult-milojn da Esperantistoj je 1999. Sed ŝajnas al mi, ke per zorga atento al kelkaj bazaj bezonoj, ni certe povas fari pli bone ol antaŭe. La oportuno estas tie—sed ni devas ĝin **ekpreni** anstataŭ **atendi**, kaj ni ekprenos tiun unu personon el mil nur se ni **informos** lin aŭ ŝin pri Esperanto.

Pri la estonteco

Nun mi parolos—nur kelkaj minutojn plu!—pri la estonteco.

La tempo por labori alvenas! Mi parolos baldaŭ kun ĉiu komisiito kaj estrarano por fari planojn por nia grupo kaj nia Movado. Fakte, mi nun diras al la membroj de la Estraro: vi estas la estroj de la Movado, kaj la estroj devas estri. Multaj el vi jam laboregas; sed, se vi estas nova, aŭ ankoraŭ ne trovis projekton, mi petos de vi laboron kaj tempon pri iu komitato aŭ pri iu projekto. La posteno de estrarano ne estas sole honora posteno, sed ankaŭ labora posteno. Bonŝance la oportunoj antaŭ ni estas tiel vastaj, ke vi certe rajtos elekti klopodon laŭ via plaĉo. Permesu al mi ankaŭ aldoni, ke **anstataŭ** multon da tempo, vi certe rajtos donaci multon da mono. 😊

Rimedo, lokaj grupoj, kaj publika informado. Pri ĉiu temo, mi petos **celojn**—specifajn rezultojn, elektitaj de la Komitato kiu respondecas; celojn, kio klare montros al ni, ĉu ni progresas aŭ ne. Ekzemple, pri publika informado, eble ni elektos kiel celon, specifan nombron da informpetoj. Per tia celo ni povos kontroli la progreson de tempo al tempo, kaj ĉe la fino de la jaro, ni scios, ĉu ni sukcesis. Kaj la celo pelos nin, instigos nin plenumi ĝin.

Por mi, kiel inkluziva celo aŭ super-celo, kiel mia persona instigo, mi celas al membraro por ELNA de

dumil personoj en 1999. Eble tio ŝajnas tro ambicia. Nu, eble ĝi ja estas tro ambicia. Eble sufiĉos 1999 membroj por 1999 😊. Sed tiu celo estas **ebla**—ĝi estas ĉiujara kresko de 25 procentoj. Do jen mia defio al mi mem—kaj al vi. Dumil membroj en 1999. Jen mia defio—jen la celo—jen la limdato. Mi opinias, ke ni ja povos atingi tion. Sed por tia atingo, ni ĉiuj devos klopodi.

Do mi promesas labori, la estraranoj laboros, kaj mi petas helpon de vi, la membroj de ELNA. Helpu nin al nia celo de dumil membroj. Se vi havas sperton, ni petas vian tempon aŭ konsilon. Se vi havas monon, atendu, vi certe aŭdos peton por ĉeko. Se vi sentas, ke vi povas oferi nek tempon, nek sperton, nek monon al nia Movado, mi petas, ke minimume vi realiĝu ĉiujare, ĉar eĉ via ĉiujara kotizo helpas.

Antaŭ pli ol jarcento, Ludoviko Zamenhof kreis ideon por helpi personojn interkomuniki. Fakte, por helpi personojn interkoniĝi kaj interamikiĝi. Doktoro Zamenhof, profunde en la koro, volis ĉi-tion: li volis **ŝanĝi la mondon**.—Jes ja, ŝanĝi la mondon. Tio kompreneble ne estas facila celo. Sed ni, kaj mi, akceptas lian defion. Per la celoj de rimedoj, kaj lokaj grupoj, kaj publika informado, nun ni faros tion, kion ni povos, al lia mondŝanĝa celo.

(David Wolff estas atingebla rete ĉe dwolff@brooktrout.com; poŝte ĉe 6 Durkee Road, Acton MA 01720; telefone hejme ĉe (508) 264-0286, 8:00ptm–10:00ptm EST dum la semajno aŭ tagmeze-5:00ptm semajnfine; aŭ telefone (617) 433-9464 tage.)

Recenzoj

Lingvaj respondoj de L. L. Zamenhof. Jekaterinburg: Sezonoj, 1992. 55p. Broŝurita. Ĉe ELNA: kodo LIN002, prezoj: \$3.95 (por nemembroj), \$3.75 (membroj)

Recenzis Reg REID

Antaŭnelonge mi ricevis de amiko libron verkitan de nia majstro mem. Libron, kiu, malgraŭ ties graveco, mi neniam havis ŝancon legi ĝis tiam. Temas pri la *Lingvaj respondoj*—respondoj de D-ro Zamenhof al diversaj demandantoj pri diversaj lingvaj aspektoj rilate al la tiam nova lingvo Esperanto, originale aperintaj en diversaj fruaj revuoj kaj gazetoj dum la periodo 1906 - 1912. Kio, precize, estas la historia graveco de ĉi tiu modesta kolekto de demandoj kaj respondoj pri tre diversaj temoj de Esperanto? Ni legas en la Antaŭparolo al la *Fundamento* la jenajn vortojn:

"La sekvantaj tri verkoj estas rigardataj kiel Fundamento de Esperanto: 1) la 16-regula gramatiko; 2) la "Universala Vortaro"; 3) la "Ekzercaro". Tiujn ĉi tri verkojn la aŭtoro de Esperanto rigardadis ĉiam kiel leĝojn por li, kaj malgraŭ oftaj tentoj kaj delogoj, li neniam permesis al si (almenaŭ konscie) eĉ la plej malgrandan pekon kontraŭ ĉi tiuj leĝoj; li esperis, ke pro la bono de nia afero ankaŭ ĉiuj aliaj esperantistoj ĉiam rigardados tiujn ĉi tri verkojn kiel la solan kaj netuŝeblan fundamenton de Esperanto". Kaj plue: "Ĉio, kio troviĝas en tiu ĉi libro, devas esti rigardata kiel deviga por ĉiuj; ĉio, kio estas kontraŭ tiu ĉi libro, devas esti rigardata kiel malbona, se ĝi eĉ apartenus al la plumo de la aŭtoro de Esperanto mem."

Male, la *Lingvaj respondoj*, kiel ajn altvaloraj ili estas, ne apartenas al la oficialaj dokumentoj, sed estas unu el tiuj verkoj, pri kiuj D-ro Zamenhof avertis nin, en tiu sama

oficiala Antaŭparolo, ke "ĉio alia, kion mi verkis aŭ verkos, konsilas, korektas, aprobas k.t.p. estas nur verkoj privataj, kiujn la esperantistoj... povas rigardadi kiel modela, sed ne kiel deviga..."

En la Antaŭparolo de la *Lingvaj respondoj*, Zamenhof skribis: "Sed mi denove atentigas la legantojn, ke miaj *Respondoj* devas esti rigardataj kiel opinioj kaj konsiloj absolute privataj..."

Per ĉiu konsidero, mi povas konkludi, ke ĉi tiu libro estas leginda, ne kiel granita monumento, sed kiel etapo en evoluo; ke ni povas vidi la pensojn de Zamenhof koncerne lian novan lingvon, kaj kompari la evoluon de la aktuala lingvo kun la opinioj de la majstro mem.

Peter Jameson's Secret Language by Sylvan Zaft. Farmington, MI: Bela Lingvo Press, 1996. 154p. Paper. Code: PET002, Prices: \$9.95 (non-ELNA members), \$9.45 (ELNA members)

Reviewed by Edwin Grobe

This English-language, children's novel authored by Michigan Esperantist Sylvan Zaft, is a highly successful creation from almost every point of view.

As a work of fiction for grade-school children (ages 10-11), the novel features a well-organized, tensely constructed plot that centers around the inability of school administrators to understand the desire of a group of pupils to have their own private language (Esperanto) and the courage of the children who band together to surmount the opposition of the adult world.

As an exercise in creative writing, the narration is set forth in

a simple, straightforward style which, however, does not hesitate to use long, compound sentences consisting of sequences of independent clauses casually strung together with the conjunction and. This feature invests the narration with a kind of breathless, on-rushing quality strongly reminiscent of the way ten and eleven-year-olds actually talk when they are enthusiastic about an undertaking.

In addition to this basic, English-language, reportorial style, the narration features ever increasing numbers of sentences in Esperanto as the members of the children's group begin to learn and use the language actively. This kind of pointillistic bilingualism adds a supplementary level of stylistic charm to Dr. Zaft's work. The occasional omission of the accusative ending for direct objects of transitive (Esperanto) verbs we may perhaps identify as another intentional stylistic feature, representing a normal attribute of the speech habits of youthful, beginning Esperantists.

At a psychological level, the novel emphatically but unobtrusively demonstrates the author's thorough knowledge of the world of U.S. public education in the elementary school. As various scenes unfold in classrooms, hallways, cafeterias, administrative offices and other areas of Cardiff Elementary School, and as pupils, teachers, administrators and parents interact with each other in various relationships extending from tolerant amity to open hostility, the readers find themselves transported into a troubled world where adult practicality and youthful idealism stand at frequent odds with each other. Novelist Zaft is to be

Continued on page 4

Language in the News

News of the World Language Problem—Mark Lambert, contributing editor

The United States Supreme Court has agreed to consider this fall whether Arizona's English Only law is constitutional. A federal Court of Appeals had found the law unconstitutional earlier this year.

Speaking of English Only: The on-line computer service America Online (AOL), recently dropped its long-standing English-only rule for postings on AOL bulletin boards and forums. AOL dropped the rule and apologized to its subscribers after the San Francisco Examiner reported that AOL had been erasing non-English messages posted on their sports-related forums. The erasings angered Spanish- and Portuguese-speaking subscribers who had been debating the then-upcoming Olympic soccer matches. AOL said that they had implemented the English-only rule several years ago, after some subscribers complained that others had posted rude messages in another language. [Which raises the question, how did they know the messages were rude if they were in a language the reader didn't understand?]

The *Des Moines Register* has a telephone number that reaches an answering machine where readers can leave anonymous comments, which are then printed in a column. A recent caller asked: "If the English Only law passes in Iowa, what are we going to call Des Moines?" [I guess we'll call it "The Monks." Oui?]

The following appeared on the on the RISKS newsgroup on the Internet, and is reprinted with permission of the author, Peter Van Eynde:

The Netherlands and the Dutch-speaking region of Belgium have an organization to define the language (Dutch) spoken in the two counties. This organization reformed the Dutch language the last time in 1947-1954 by printing "Het groene boekje" (the little green book) *Woordenlijst Nederlandse Taal*. This book defines the rules and words used in the Dutch language.

In the last few years, there has been a feeling of unease with the spelling: it was felt that there were too many "illogical" words. So, a committee was formed to reform the language. But they proposed a radical change -- for example, the use of "c" sounding like "k" would be abolished. There was protest (and the founding of a "We love the letter C" group) and the politicians told the committee to soften its proposal. It seems that they did this (in a very short time) by simply removing rules that were too radical, and then removing a bit more. (Nobody actually knows for sure: interviews with committee members result in a lot of finger pointing and "It works for me".)

So, version 2 came out, and is now law. It must be introduced in the schools, government and media. There is one snag: the rules are not "complete": the rules given don't even include the spelling of words given as examples, and there are cases without any rules. Nobody uses the green book; people use dictionaries. But the major publishers found the rules and the words in argument, so introduced their own rules. Each publisher has different ones. Major newspapers also have an internal dictionary, and they did the same. One major encyclopedia publisher even found the new

rules so bad that it refuses to use the new spelling.

The RISKS? I have to write my thesis **after** the new spelling becomes law, and I have to write it in Dutch. Now my only problem (and that of Microsoft, WordPerfect, etc.), is **which** Dutch. This whole case is a textbook demonstration of the RISKS of language specifications and the influence of politics on "natural" or "logical" designs. 20.5 million people have to live with the consequences.

The new version becomes law on 1/1/1997 (in Belgium), but the schools will begin in September this year with the new version. In Holland the new version becomes law in August this year, but there is a challenge in the courts because the law wasn't presented to Parliament.

In his e-mail granting EsperantoUSA permission to use the words above, Mr. Van Eynde added this query: "Esperanto in North America...I thought the Americans assume everybody understands English?"

Of course, even people who speak English don't always understand it, as evidenced by the following report:

The "Universe Explorer, a cruise ship carrying over 700 passengers, suffered a fire early Saturday which claimed the lives of 5 crewmen (4 Filipinos and one Costa Rican) and injured 73 others, including 2 passengers. On Monday, the U.S. Coast Guard insisted that the ship pass a fire drill before being allowed to leave Auke Bay, Alaska for a Vancouver, B.C. shipyard for repairs. It flunked the first 2 drills.

Continued on page 4

The 15-Lesson Videotape Course in Basic Esperanto

The course was conceived and written by Edwin Grobe. Each lesson is thirty minutes, making the total course length seven and a half hours. The direct method of instruction is used, meaning that the material on the tape is all in Esperanto. In some scenes the actors interact in a family framework, without directly involving the TV audience, while in other scenes they look and speak directly into the camera, interacting with the TV audience. Some lessons make use of both methods.

Costumes: Each member of the family dresses according to his or her professional role, and throughout the entire film wears the same costume, whatever the dramatic or social situation. The costumes, which include wigs and makeup, are somewhat burlesque-style, almost clownish; and define the personalities of the characters.

Subtitles: The important words and phrases are not only heard, but also seen in the form of subtitles.

Scenario: After the Bonvolo family is introduced, several lessons feature visits by various foreigners who are hosted by the

family. Various family members befriend or even fall in love with some of the visitors and regret their having to leave. Some family members even threaten to leave the house and run away to live with their new friends and lovers. Family unity is at risk. The family deals with the threat to its unity by deciding to take part in an international convention where they can again meet their departed friends. Lessons feature the execution of various strategies to raise the money needed to attend. The final lesson celebrates their success.

Grammar covered: Alphabet, numerals; nouns, -o and -oj endings; Adjectives, -a, -aj ending; Calendar, Clock; Verbs, -as ending; Accusative, -on, -ojn, -an, -ajn endings; Prepositions; Suffixes and prefixes; Combined words; Adverbs, -e ending; Imperative, -u ending; Past tense, -is ending; Future tense, -os ending; Conditional, -us ending; Recapitulation. (These are only the major themes. Additional themes will also appear in the various lessons.)

Financing

Each lesson costs US\$20,000.

We aim to collect at least \$80,000 by spring 1997. At that time we will film the first four lessons, and will distribute copies to everyone who has pre-ordered them. Pre-orders can be purchased for \$75 for the four, or at \$250 for the 15 lessons. At that time we will set up a new campaign for additional financial support to enable filming the next lessons. It is our intent to produce the entire series within three years. The money we collect through pre-orders will greatly help; but they won't be enough. Therefore to finance the entire project we must seek the help of generous patrons, individual or groups. And that we are courageously, even audaciously doing here. We hasten to add that neither ELNA nor the Esperantist working staff receive any monetary profit from the project. Our work is entirely voluntary and unpaid. Our first wish is to provide to the Esperanto movement professional teaching materials.

We need your help!

Please send donations to the "ELNA TV Project" at the central office.

Video, from page 1

have invented; characters with universal appeal. In that way the course will not easily become dated.

The Bonvolo family is very interested in international cultural relations and during the course of the lessons experience many contacts—by mail, telephone, home visits, foreign visits and even ESP-visits—with foreigners equally fantastic and idiosyncratic in action. After many amusing meetings and partings all of the actors, major and minor, joyfully come together in the last lesson at an international convention.

Besides using the direct method, the lessons are structured on several other important methods of instruction such as dialogue subtitles, pattern phrases, word lists, pictures, maps, designs, and computer-created light effects. The video will be made digitally, in order that it may be later adapted to CD-ROM and interactive instruction. Workbooks are planned in Esperanto and the national languages to accompany the video courses.

Our team has already produced a 15-minute promotional video, which presents the project and is designed to help collect the necessary money for this

audacious project.

We invite the collaboration of the various national Esperanto organizations and/or individuals in the forthcoming creation of workbooks for the courses in the various national languages. The aim is that those collaborators themselves print the workbooks and copy the tapes without cost (or we will furnish at cost) for local use in those countries. This project is truly international, and the Bonvolo family hopes to create Esperantists throughout the world.

All requests for further information should be directed to the producer, Lusi Harmon, at ELNA.

Manifesto de Prago de la Movado por la Internacia Lingvo Esperanto

Ni, anoj de la tutmonda movado por la progresigo de Esperanto, direktas ĉi tiun manifeston al ĉiuj registaroj, internaciaj organizoj, kaj homoj de bona volo; deklaras nian intencon firmvole plulabori por la celoj ĉi tie esprimitaj; kaj invitas ĉiun unuopan organizaĵon kaj homon aliĝi al nia strebado.

Lanĉita en 1887 kiel projekto de helplingvo por internacia komunikado, kaj rapide evoluinta en vivoplenan, nuancoriĉan lingvon, Esperanto jam de pli ol jarcento funkcias por kunligi homojn trans lingvaj kaj kulturaj baroj. Intertempe la celoj de ĝiaj parolantoj ne perdis gravecon kaj aktualecon. Nek la tutmonda uzado de kelkaj naciaj lingvoj, nek progresoj en la komunikad-tekniko, nek la malkovro de novaj metodoj de lingvo-instruado verŝajne realigos jenajn principojn, kiujn ni konsideras esencaj por justa kaj efika lingva ordo.

Demokratio. Komunika sistemo, kiu tutvive privilegias iujn homojn, sed postulas de aliaj, ke ili investu jarojn da penoj por atingi malpli altan gradon de kapablo, estas fundamente maldemokratia. Kvankam, kiel ĉiu lingvo, Esperanto ne estas perfekta, ĝi ege superas ĉiun rivalon en la sfero de egaleca tutmonda komunikado. Ni asertas, ke lingva malegaleco sekvigas komunikan malegalecon je ĉiuj niveloj, inkluzive de la internacia nivelo. Ni estas movado por demokratia komunikado.

Transnacia edukado. Ĉiu etna lingvo estas ligita al difinita kulturo kaj naci(ar)o. Ekzemple la lerneĵano kiu studas la anglan lernas pri la kulturo, geografio kaj politiko de la anglalingvaj landoj, precipe Usono kaj Britio. La lerneĵano kiu studas Esperanton lernas pri mondo sen limoj, en kiu

ĉiu lando prezentigas kiel hejmo. Ni asertas ke la edukado per iu ajn etna lingvo estas ligita al difinita perspektivo pri la mondo. Ni estas movado por transnacia edukado.

Pedagogia efikeco. Nur malgranda procentaĵo el tiuj, kiuj studas fremdan lingvon, ekmastras ĝin. Plena posedo de Esperanto eblas eĉ per memstudado. Diversaj studoj raportis propedeŭtikajn efikojn al la lernado de aliaj lingvoj. Oni ankaŭ rekomendas Esperanton kiel kernan eron en kursoj por la lingva konsciigo de lernantoj. Ni asertas ke la malfacileco de la etnaj lingvoj ĉiam prezentos obstaklon por multaj lernantoj, kiuj tamen profitus el la scio de dua lingvo. Ni estas movado por efika lingvoinstruado.

Plurlingveco. La Esperanto-komunumo estas unu el malmultaj mondskalaj lingvokomunumoj kies parolantoj estas senescepte du- aŭ plurlingvaj. Ĉiu komunumano akceptis la taskon lerni almenaŭ unu fremdan lingvon ĝis parola grado. Multokaze tio kondukas al la scio de kaj amo al pluraj lingvoj kaj ĝenerale al pli vasta persona horizonto. Ni asertas ke la anoj de ĉiuj lingvoj, grandaj kaj malgrandaj, devus disponi pri reala ŝanco por alproprigi duan lingvon ĝis alta komunika nivelo. Ni estas movado por la provizo de tiu ŝanco.

Lingvaj rajtoj. La malegala disdivido de potenco inter la lingvoj estas recepto por konstanta lingva malsekureco, aŭ rekta lingva subpremado, ĉe granda parto de la monda loĝantaro. En la Esperanto-komunumo, la anoj de lingvoj grandaj kaj malgrandaj, oficialaj kaj neoficialaj, kunvenas sur neŭtrala tereno, dank' al la reciproka volo kompromisi. Tia

ekvilibro inter lingvaj rajtoj kaj respondecoj liveras precedencon por evoluigi kaj pritaksi aliajn solvojn al la lingva malegaleco kaj lingvaj konfliktoj. Ni asertas ke la vastaj potencodiferencoj inter la lingvoj subfosas la garantiojn, esprimitajn en tiom da internaciaj dokumentoj, de egaleca traktado sendistinge pri la lingvo. Ni estas movado por lingvaj rajtoj.

Lingva diverseco. La naciaj registaroj emas konsideri la grandan diversecon de lingvoj en la mondo kiel baron al komunikado kaj evoluigo. Por la Esperanto-komunumo, tamen, la lingva diverseco estas konstanta kaj nemalhavebla fonto de riĉeco. Sekve, ĉiu lingvo, kiel ĉiu vivaĵospecio, estas valora jam pro si mem kaj inda je protektado kaj subtenado. Ni asertas ke la politiko de komunikado kaj evoluigo, se ĝi ne estas bazita sur respekto al kaj subteno de ĉiuj lingvoj, kondamnas al formorto la plimulton de la lingvoj de la mondo. Ni estas movado por lingva diverseco.

Homa emancipiĝo. Ĉiu lingvo liberigas kaj malliberigas siajn anojn, donante al ili la povon komuniki inter si, barante la komunikadon kun aliaj. Planita kiel universala komunikilo, Esperanto estas unu la la grandaj funkciantaj projektoj de la homa emancipiĝo -- projekto por ebligi al ĉiu homo partopreni kiel individuo en la homara komunumo, kun firmaj radikoj ĉe sia loka kultura kaj lingva identeco, sed ne limigita de ili. Ni asertas ke la ekskluziva uzado de naciaj lingvoj neeviteble starigas barojn al la liberecoj de sinesprimado, komunikado kaj asociiĝo. Ni estas movado por la homa emancipiĝo.

Prague Manifesto of the Movement for the International Language Esperanto

We, members of the worldwide movement for the promotion of Esperanto, address this Manifesto to all governments, international organizations and people of good will; declare our unshakeable commitment to the objectives set out here; and call on all organizations and individuals to join us in working for these goals.

For more than a century Esperanto, which was launched in 1887 as a project for an auxiliary language for international communication and quickly developed into a rich living language in its own right, has functioned as a means of bringing people together across the barriers of language and culture. The aims that inspire the users of Esperanto are still as important and relevant as ever. Neither the worldwide use of a few national languages, nor advances in communications technology, nor the development of new methods of language teaching is likely to result in a fair and effective language order based on the following principles, which we hold to be essential.

Democracy. Any system of communication which confers lifelong privileges on some

while requiring others to devote years of effort to achieving a lesser degree of competence is fundamentally antidemocratic. While Esperanto, like any language, is not perfect, it far outstrips other languages as a means of egalitarian communication on a world scale. We maintain that language inequality gives rise to communicative inequality at all levels, including the international level. We are a movement for democratic communication.

Global Education. All ethnic languages are bound to certain cultures and nations. For example, the child who learns English learns about the culture, geography and political systems of the English-speaking world, primarily the

United States and the United Kingdom. The child who learns Esperanto learns about a world without borders, where every country is home. We maintain that education in any language is bound to a certain view of the world. We are a movement for global education.

Effective Education. Only a small percentage of foreign-language students attain fluency in the target language. In Esperanto, fluency is attainable even through home study. Various studies have shown that Esperanto is useful as a preparation for learning other languages. It has also been recommended as a core element in courses in language awareness. We maintain that the difficulties in learning ethnic languages will always be a barrier for many students who would benefit from knowing a second language. We are a movement for effective language learning.

Multilingualism. The Esperanto community is almost unique as a worldwide community whose members are universally bilingual or multilingual. Every member of the community has made the effort to learn at least one foreign language to a communicative level. In many cases this leads to a love and knowledge of several languages and to broader personal horizons in general. We maintain that the speakers of all languages, large and small, should have a real chance of learning a second language to a high communicative level. We are a movement for providing that opportunity to all.

Language Rights. The unequal distribution of power between languages is a recipe for permanent language insecurity, or outright language oppression, for a large part of the world's population. In the Esperanto community the speakers of languages large and small, official and unofficial meet on equal terms

through a mutual willingness to compromise. This balance of language rights and responsibilities provides a benchmark for developing and judging other solutions to language inequality and conflict. We maintain that the wide variations in power among languages undermine the guarantees, expressed in many international instruments, of equal treatment regardless of language. We are a movement for language rights.

Language Diversity. National governments tend to treat the great diversity of languages in the world as a barrier to communication and development. In the Esperanto community, however, language diversity is experienced as a constant and indispensable source of enrichment. Consequently every language, like every biological species, is inherently valuable and worthy of protection and support. We maintain that communication and development policies which are not based on respect and support for all languages amount to a death sentence for the majority of languages in the world. We are a movement for language diversity.

Human Emancipation. Every language both liberates and imprisons its users, giving them the ability to communicate among themselves but barring them from communication with others. Designed as a universally accessible means of communication, Esperanto is one of the great functional projects for the emancipation of humankind—one which aims to let every individual citizen participate fully in the human community, securely rooted in his or her local cultural and language identity yet not limited by it. We maintain that exclusive reliance on national languages inevitable puts up barriers to the freedoms of expression, communication and association. We are a movement for human emancipation.

Seen on the Internet

by Miko SLOPER

Many people have wondered where all the excitement about the internet comes from. They have heard some of the buzzwords, but not seen the medium in action. I would like to present a little example of how one corner of the internet functions.

A part of the information trading hands electronically is in a form called the "Usenet" which is rather like a huge collection of magazines with greatly expanded "Letters to the Editor" columns. There are quick and complex interchanges with responses referring to earlier articles. These internal quotes are marked with >

in the margin. Quotes-of-quotes are marked with >> etc.

I hope that the following excerpts add an understanding of why internet enthusiasts believe that computer-assisted communication has value. This kind of content can justify the seeming coolness of the medium.

Mr XXX writes in a recent posting:

>elna@netcom.com (Esperanto League N America) writes:

>>It would be much more efficient to instruct people in a neutral common >>language and then use that language for international application. >>In the context of computers/artificial intelligence, Esperanto is indeed >>considered a natural language.

>Please quote one single article from a scientific Journal on language >(i.e. Language, Natural Language and Linguistic Theory, Linguistic Inquiry,...) >where it has been noted that native speakers of the "esperanto" language have >been found.

I see no need to quote secondary sources; I personally know several children whose first language experience included Esperanto, and who are, by any normal use of the word, native speakers. This is a common phenomenon, easily verified by any who seek real information, rather than a priori hypotheses.

>Esperanto is no "natural" >language, it is an utopian (albeit noble) game to create a new >language from a few existing or dead indoeuropean languages. Of course, if >you think that artificial languages are natural languages and that AI research >has been able to model reasoning go ahead and publish your findings.

Again I request Mr XXX to do a bit of research before ranting. It is a completely ordinary dichotomy: natural vs artificial in AI [artificial intelligence] circles refers to the difference between spoken human intercourse vs machine code. It matters little whether the human side is represented by English, Chinese, Swahili, Latin, Esperanto or Navaho-- it represents a class which is quite distinct from Cobol, Unix, C++ etc.

>Yes, esperanto is an ARFITICIAL language, and NO it cannot be spoken universally >because its base is Indoeuropean, thereby excluding 2/3 of the human population >that speaks a non-indoeuropean >tongue. Esperantists like this guy are so religious about their >game that they have even come to believe that their toy is a natural phenomenon.

I hate to see a little thing like statistical fact interfere with a fine theory, but about half of the world's Esperantists are from a non-IE background, and seem to not let that interfere with their enthusiasm for and application of this international language! Mr XXX again raises the propaganda ploy of "Esperanto as religion" which intends to obscure the straightforward arguments of its efficiency and political neutrality.

I claim that Esperanto is not significantly more or less natural than any other human language. *NO* language is natural. Speech is a human *invention*.

[You can see the lively communication media. It is rather conversation with the same writer interaction of objection & response, like talk- show radio in its two-way as above. Notice that I have which cannot happen in most dialogue. Here is a follow-up changed the name of the topic.]

From: elna@netcom.com (Esperanto League N America)
Subject: Re: Monolingualism, a danger?

Mr XXX writes in a recent posting:

>elna@netcom.com (Esperanto League N America) writes:

>The difference between Esperanto and Swahili is that nobody *planned*
>swahilli, and nobody speaks esperanto as a natural language. As a
>game, yes.

Time to do research, Mr XXX! Swahili *is* a planned language, as is Bahasa Indonesia, Hebrew and Esperanto. They all have different degrees of planning, to be sure, but they all have been influenced by conscious intention.

>>but it is already quite useful to anybody who travels and enjoys meeting
>>the local people in many different countries.

>Of course, just like joining a sect.

Mr XXX pulls another propaganda trick out of his bag! There is no similarity to sects here-- this international language is a simple communication tool, like amateur radio or any national language: when a Greek travels to Australia, he contacts other Greeks--is that a sect? When an amateur radio operator travels to Fiji, he contacts (and perhaps visits) the local radio enthusiasts-- is that a sect? When Esperanto speakers travel, they often visit other Esperanto speakers--what makes that a sect? It is a natural and appropriate application of this international language.

>>Esperanto is also an
>>excellent language for reading news not filtered by national media; and
>>literature translated into Esperanto retains much of the feel of the
>>original, due to its flexibility.

>Could you explain what you mean by "flexibility". You see, as a trained linguist,
>when someone starts using these modifiers to define
>language, I tend to blow a fuse...

Flexibility allows Esperanto to create large compound nouns to mimic the tendency of German or Hungarian, or to use a string of words to follow the normal style of French or Chinese. One can cast the verb to the end of a clause, as in German, or follow any of the standard forms of SVO, SOV, etc. The adjective can precede the noun, as in English, or follow, as in French. So by flexibility I mean that the paths of expression are bound by fewer rules, which allows Esperanto to adopt the structure (and therefore assume the flavor) of many other languages. A physical object which can take on many shapes is called flexible; I am sorry that this metaphor caused you a circuitry malfunction. :-)

Aŭtuna Renkontiĝo Esperanta en Okemo, Vermonto, Usono

La 12an ĝis la 14a de oktobro 1996 okazos en Okemo, Vermonto Aŭtuna Renkontiĝo. La kunveno komenciĝos ĉirkaŭ tagmezon je sabato kaj finiĝos ĉirkaŭ tagmezon je lundo.

Ĉe la montaro de Vermonto, la loko estas belega. (Kaj tiu-tempe

la folioj de la arboj buntiĝas.) Vi povas loĝi aŭ ĉe Okemo aŭ ĉe Ludlow.

Antaŭjare ĉeestis ĉirkaŭ kvindek homoj, duono el ili estis kanadanoj kaj la alia duono estis usonanoj. Estis kelkaj konataj vizitantoj: D-rino Marjorie

Boulton, Mark Fettes, kaj aliaj.

Kontaktu:

Normand Fleury

telefono/telekopiilo:

+1 (514) 495-8442

retpoŝto:

Normand.Fleury@Sympatico.ca

Vojaĝo de la Familio Bonvolo

La reklamvideobendo por nia Esperanto-instrukursaro por televizio Esperanto, Pasporto Al La Tuta Mondo, revenis post montrado en Detroit ĉe la ELNA-kongreso, en Prago ĉe la UK, en Tabor ĉe ILEI, en Germanio ĉe la IJK, kaj en Rumanio en la buso dum la post-UKa ekskurso. Multaj landoj nun havas ekzemplerojn de la videobendo kaj ni esperas ricevi la monon bezonatan por filmi la unuajn lecionojn venontsomere. Se vi ankoraŭ ne havis okazon spekti la videobendon kaj/aŭ deziras kontribui, bv tuj kontakti la ELNA-oficejon. **La Familio Bonvole petas vian kontribuadon!** Vidu detalan klarigon interne. Ni bezonas ĉies kontribuadojn!

Post la Praga UK - Verda Rumanio

Tie naskiĝis Elizabeta, la unua reĝino-Esperantistino; Maria, Reĝino de Rumanio, forta subtenanto de la Bahaa kaj Esperanta movadoj; Andreo Cseh, kiu enkondukis la rektan metodon de instruado; la Unitariana eklezio; kaj multe da bonaj kaj interesaj Esperantistoj.

Verda Rumanio

La plej emociplena, belega, neforgesebla tago por ni ĉiuj estis vizito ĉe la familio de Ionel Onet, vicdirektoro de la ELNA centra oficejo, kiu servis kiel nia ĉiĉerono. La tuta vilaĝo regalis nin per hejmfarita vino, kukoj kaj muziko!

Ni certe bone memoros belan Rumanion, kaj ties montarojn, valojn, kampojn, lignajn domojn, art-muzeojn, palacojn kaj preĝejojn. Plej grave, ni memoros la lokajn Esperantistojn, kiuj bonvenigis nian internacian grupon.

Esperable ni spertos simile bonan akcepton ĉe la Aŭstralianoj. Esperanto Vojaĝ-Servo aranĝos antaŭ-UK-ekskurson inter la fino de la ELNA-kongreso en San Francisco kaj la komenco de la UK en Adelajdo. Kompreneble, post Adelajdo ni proponos ekskurson en tiu fora mondparto. Ni certe vizitos Ayers Rokon en la "Ruĝa Centro", Darwin kie ni trovos la verajn krokodilojn, kaj la Grandan Obstaklan Rifon apud Cairns, kaj Sidnejo. Mi baldaŭ iros tien antaŭaranĝi hotelon kaj ekskursojn. Se vi havas specialajn dezirojn, bv atentigi min.

19 - 26 julio
Adelajdo,
Aŭstralio
82a
Universala
Kongreso de
Esperanto

Esperanto Vojaĝ-Servo • 6104 La Salle Avenue • Oakland CA 94611
☎ (510) 339-2001 • Fax (510) 339-6317 • LusiHarmon@aol.com

Esperanto League for North America

P.O. Box 1129
El Cerrito CA 95430

Non-Profit Org.
U.S. Postage
PAID
Permit #1040
Leesburg, FL 34748